

Μηνύματα και ιδέες του βιβλίου

Το συγκεκριμένο μυθιστόρημα επικεντρώνεται στην ιστορία ενός εφήβου που συγκρούεται με τον εσωτερικό του κόσμο, καθώς όλη του η ζωή μεταβάλλεται λόγω των πειστικών εξωτερικών συνθηκών και παραγόντων. Συγκεκριμένα, ο Μάνθος είναι ένα ανυποψίαστο αγόρι, που αναγκάζεται να μετακομίσει σε έναν καινούριο τόπο και να ξεκινήσει μια καινούρια ζωή. Γι' αυτό, αναγκάζεται να εγκαταλείψει το σπίτι του, το σχολείο του, τους φίλους του και τις παλιές του συνήθειες. Στην αρχή, είναι πολύ δυσσαρεστημένος και αποκτά συναισθήματα αποξένωσης, αμφισβήτησης και συναισθηματικής απομάκρυνσης από την οικογένειά του και αυτό έχει ως αποτέλεσμα συχνά να συγκρούεται με τους γονείς του και να θέλει να επιστρέψει στον παλιό του τρόπο ζωής. Έτσι, καθώς αναζητεί διεξόδους, ταξιδεύει πίσω στην Αθήνα, όπου φιλοξενείται από τον καλύτερο παιδικό του φίλο. Η επανασύνδεση με τον φίλο του, αλλά και η εμπειρία του κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τον κάνουν να αναθεωρήσει και να αποδεχτεί ορισμένα δυσάρεστα γι' αυτόν δεδομένα, τα οποία κατά βάθος πάντα γνώριζε, αλλά δεν αποδεχόταν. Όταν επιστρέφει στη νέα του πόλη, είναι πιο ώριμος και αποφεύγει τις παλιές του συνήθειες. Ωστόσο, νοσταλγεί τρυφερές στιγμές με τον πατέρα του και με αυτόν τον τρόπο αποκτά αυτογνωσία και αυτοπεποίθηση. Όμως, δεν έχει ακόμα συνειδητοποιήσει το νόημα της φράσης: «Μέχρι το άπειρο κι ακόμα παραπέρα», δηλαδή την απεριόριστη δύναμη της θέλησης. Εάν καταφέρει να κατακτήσει αυτή τη θέληση, τότε θα μπορέσει να αποκαταστήσει τη σχέση του με τους γονείς του και να γίνει σοφότερος και ωριμότερος.

Αναμφίβολα, τα μηνύματα που ήθελε να περάσει η συγγραφέας είναι ποικίλα. Αρχικά, ένα βασικό μήνυμα είναι ότι μπορεί πολλές φορές η ζωή μας να χρειαστεί να αλλάξει, όπως και του αγοριού, αλλά εμείς δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε την προσπάθεια και να απογοητευόμαστε. Αντίθετα, πρέπει να προσπαθούμε να προσαρμοστούμε στα νέα δεδομένα της ζωής μας και να καταφέρουμε να βρούμε λύση στα προβλήματά μας.

Ένα άλλο μήνυμα, που ήθελε να μεταδώσει η συγγραφέας, είναι η αληθινή φιλία. Ο Μάνθος στην αρχή παρουσιάζεται να είναι ο καλύτερος φίλος του Φάνη, ο οποίος είναι πολύ κακομαθημένος και αλαζόνας. Παρόλο που τον γνωρίζει πολλά χρόνια και είναι φίλοι από παιδιά, ο Μάνθος συνειδητοποιεί την άσχημη συμπεριφορά του φίλου του, μόνο όταν ο Φάνης τον επισκέπτεται στο νέο του σπίτι και συμπεριφέρεται με άσχημο τρόπο, κοροϊδεύοντας τον ίδιο, τη νέα του πόλη και τους καινούριους του φίλους. Έτσι, μπορούμε να καταλάβουμε ότι η φιλία είναι πολύ σημαντική αξία και πρέπει να βασίζεται στην ειλικρίνεια και στον σεβασμό της προσωπικότητας του άλλου και όχι στον φθόνο, στην έλλειψη εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας. Οι φίλοι είναι απαραίτητοι για όλους τους ανθρώπους, καθώς μπορούν να τους επηρεάσουν σε όλους τους τομείς. Αυτό διακρίνεται σε πολλά σημεία στο βιβλίο, καθώς ο κύριος πρωταγωνιστής αναπτύσσει μια δυνατή φιλία με τον συμμαθητή του Αντώνη, αλλά και με τον Ευτύχη, έναν καλοσυνάτο μαγαζάτορα. Καθώς καταφέρνει να αποκτήσει αληθινούς φίλους, μπορεί να αντεπεξέλθει σε όλες του τις δυσκολίες.

Ένα ακόμη πολύ σημαντικό μήνυμα αφορά στις σχέσεις των γονέων με τα παιδιά τους. Στην αρχή του βιβλίου είναι φανερό ότι η σχέση του Μάνθου με τους γονείς του είναι κλονισμένη, καθώς θεωρεί ότι τον εξαναγκάζουν να μετακομίσει και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκαλούνται συνεχώς διαφωνίες. Όμως, στο τέλος συνειδητοποιεί ότι, εάν δεν του είχε συμβεί αυτό, δε θα άλλαζε ποτέ, δε θα αποκτούσε καινούριες εμπειρίες και δε θα είχε κατανοήσει όλα αυτά για τον εαυτό του. Γι' αυτό, συνειδητοποιεί ότι τα οφείλει όλα στους γονείς του και αποφασίζει να αποκαταστήσει τη σχέση του μαζί τους.

Είναι κοινώς αποδεκτό, ότι οι γονείς οφείλουν να διατηρούν υγιείς σχέσεις με τα παιδιά τους. Είναι πολύ σημαντικό η σχέση τους να χαρακτηρίζεται από αλληλοβοήθεια και αλληλοκατανόηση. Οι γονείς πρέπει, λοιπόν, να αποδέχονται τα παιδιά τους και να είναι φιλικοί και στοργικοί μαζί τους, καθώς και να εκφράζουν την αγάπη τους, να επιδοκιμάζουν το παιδί τους ψυχολογικά και να δείχνουν

κατανόηση για τα σφάλματά του. Τέλος, οι γονείς πρέπει να αποδέχονται πολλές φορές την αρνητική συμπεριφορά των παιδιών τους και να τα συμβουλεύουν. Επομένως, οι σχέσεις γονέων και παιδιών πρέπει να είναι ισορροπημένες και ουσιαστικές.

Ένα ακόμη εξίσου σημαντικό μήνυμα του βιβλίου είναι η αγάπη. Η αγάπη αποτελεί ένα από τα πιο έντονα και βαθιά ανθρώπινα συναισθήματα. Στο συγκεκριμένο μυθιστόρημα, αναδεικνύεται η οικογενειακή αγάπη. Η αληθινή αγάπη πρέπει να βασίζεται στην κατανόηση της προσωπικότητας του άλλου και όχι στην αμφισβήτησή της. Γι' αυτό, για να μπορέσει να υπάρξει αληθινή αγάπη, είναι απαραίτητο να διατηρείται ο χαρακτήρας των ατόμων και να μη χρειάζεται να προκύψουν αλλαγές. Εάν συμβεί αυτό, τότε η αγάπη δε θα είναι πραγματική και δε θα έχει νόημα, καθώς οι άνθρωποι θα έχουν αλλοιώσει την αυθεντικότητά τους και θα χαρακτηρίζονται από εσωστρέφεια και ατομισμό. Η ουσιαστική αγάπη είναι πάντοτε συνυφασμένη με την προσφορά και τη θυσία τόσο στις οικογενειακές όσο και στις φιλικές σχέσεις. Η παρουσία της δημιουργεί αίσθημα πληρότητας και καλύπτει όλες τις διαστάσεις του συναισθηματικού κόσμου του ανθρώπου. Η οικογενειακή αγάπη μπορεί ακόμη να σημαίνει σεβασμός, ευγνωμοσύνη, εμπιστοσύνη, ειλικρίνεια, αφοσίωση, υποστήριξη και αλληλεγγύη, αξίες πολύ σημαντικές για την πνευματική και ψυχολογική ανάπτυξη του ατόμου. Γι' αυτό, η έλλειψη αγάπης μπορεί να έχει καταστροφικά αποτελέσματα και να οδηγήσει στο μίσος, την κακία, την εκδίκηση, τον φθόνο, την εχθρότητα και την κατάθλιψη. Συμπερασματικά, η αγάπη αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ψυχής του ανθρώπου και μπορεί να του επιφέρει ποικίλες αλλαγές.

Αναμφισβήτητα, το κυριότερο μήνυμα αυτής της ιστορίας είναι η δύναμη της θέλησης. Όπως φαίνεται στην αρχή του βιβλίου, ο Μάνθος είναι ένας έφηβος, που βρίσκεται σε ένα μεταβατικό στάδιο της ζωής του και αντιμετωπίζει διάφορα προβλήματα, όπως η αλλαγή τόπου διαμονής και οι συγκρούσεις με τους γονείς του. Όμως με την πάροδο του χρόνου, αρχίζει να αμφισβητεί τον εαυτό

του και να αναζητά τον πραγματικό του εαυτό. Με αυτό τον τρόπο, καταφέρνει να επιφέρει πολλές αλλαγές στη ζωή του, στον χαρακτήρα και την προσωπικότητά του. Στο τέλος, φαίνεται η καλύτερη εκδοχή του εαυτού του, έχοντας συνειδητοποιήσει ποιος αληθινά ήταν και βελτιώνοντας τις σχέσεις του με συγγενείς και φίλους. Επομένως, είναι φανερό ότι αυτό που τον έχει οδηγήσει στην ολοκλήρωση, είναι η δύναμη της θέλησης.

Η δύναμη της θέλησης είναι μία από τις σημαντικότερες ανθρώπινες αρχές, καθώς ωθεί τον άνθρωπο να αγωνίζεται σθεναρά, ώστε να πετύχει την πραγματοποίηση των επιθυμιών του, των προσδοκιών, των ονείρων και των υψηλών στόχων που θέτει για τον εαυτό του. Ακόμη καταφέρνει να αποκτήσει αγωνιστική διάθεση και ενδυνάμωση του χαρακτήρα του, ώστε να ξεπερνά τους φόβους και τις αδυναμίες του με αισιόδοξη διάθεση. Επίσης, καθώς αποκτά ψυχικό σθένος, αντιμετωπίζει οποιοδήποτε πρόβλημα του προκύπτει στη συνέχεια της ζωής του. Με την αστείρευτη επιμονή και υπομονή του προοδεύει και αναπτύσσεται σε πολλούς τομείς. Επιπλέον, η δύναμη της θέλησης τον ωθεί να ξεπεράσει τα όρια και τις φιλοδοξίες του, καθώς και να γνωρίζει καλύτερα τον εαυτό του, αλλά και τις δυνάμεις που κρύβει βαθιά μέσα του. Τελικά, η δύναμη της θέλησης μπορεί να οδηγήσει τον άνθρωπο στην ευόδωση των στόχων του, στην επιτυχία, στην ολοκλήρωση. Είναι εκείνη που τον κάνει να φθάσει «μέχρι το άπειρο κι ακόμα παραπέρα...»

1. Ο Μάνθος χρειάστηκε να αναμετρηθεί με τον θυμό του, να αμφισβητήσει τον τρόπο που έβλεπε τη ζωή του, να παραμερίσει το ψέμα και να επαναπροσδιορίσει τις πραγματικές αξίες για τον εαυτό του και τη νέα του πραγματικότητα. Θυμήσου κάποια σχετικά χωρία του βιβλίου και διατύπωσε τις δικές σου σκέψεις για τα θέματα που προσεγγίζουν:

✚ σελ. 69-70/ «Μάνθο, ξέρεις, ο θυμός είναι ένα σύμπτωμα... ο κόμπος που νιώθεις θα εξαφανιστεί»

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα, τονίζεται η έννοια του θυμού. Όπως αναφέρεται στο κείμενο, ο θυμός είναι ένα ίχνος, ένα σημάδι, το οποίο πρέπει να αντιμετωπίζεται και να μελετάται η αιτία του. Ο θυμός φανερώνει ότι κάτι βασανίζει τον εσωτερικό κόσμο ενός ανθρώπου και εκείνος πρέπει να το αναγνωρίσει αλλά και να ανακαλύψει την αιτία του, ώστε να καταφέρει να τον ξεπεράσει, χωρίς να τον αφήνει να τον καταβάλει. Όλοι οι άνθρωποι νιώθουν θυμό. Είναι μια ανθρώπινη αντίδραση πίσω από την οποία κάτι κρύβεται, κάτι υπάρχει. Ο θυμός για έναν έφηβο μπορεί να είναι πιο έντονος και να αποτελεί τον τρόπο έκφρασης των συναισθημάτων του. Πρόκειται για ένα αρνητικό συναίσθημα πίσω από μια συγκεκριμένη αιτία. Είναι φυσιολογικό κάθε άνθρωπος να θυμώνει, όπως είναι φυσιολογικό να χαίρεται ή και να λυπάται. Ακόμη, είναι υγιές να εκδηλώνει αυτό το συναίσθημα από το να το κρατά βαθιά μέσα του και να τον κατακλύζει, να τον πλημμυρίζει αρνητικά, να

τον βασανίζει και ίσως να τον οδηγήσει σε λανθασμένες αποφάσεις και σε ακραίες συμπεριφορές. Είναι καλύτερο κάθε άνθρωπος να εκδηλώνει και να εξωτερικεύει τον θυμό του, την αγανάκτησή του, την απογοήτευσή του για κάτι που τον ενόχλησε. Είναι, όμως, απαραίτητο να μην αφήσει αυτό το αρνητικό συναίσθημα να κυριεύσει τη ψυχή του, αλλά να ψάξει για τις βαθύτερες αιτίες. Για παράδειγμα, όλοι στις διαπροσωπικές μας σχέσεις έχουμε θυμώσει με κάποιον φίλο μας και γενικότερα με κάποιο αγαπημένο μας πρόσωπο. Χρειάζεται, όμως, να αναζητήσουμε ποιο είναι εκείνο που μας έχει προκαλέσει τον θυμό και στη συνέχεια να το συζητήσουμε με τον φίλο μας, προσπαθώντας να το αντιμετωπίσουμε από κοινού.

✚ σελ. 76-77/ «Η μαμά μου είχε μιλήσει... Ο μόνος τρόπος να το αντιμετωπίσεις με επιτυχία είναι να μην το εγκαταλείψεις»

Το συγκεκριμένο απόσπασμα αναφέρει τον τρόπο επίλυσης διαφόρων προβλημάτων που απασχολούν κάθε άνθρωπο. Στο κείμενο αναφέρεται η υπερβολική προπόνηση της μητέρας του Μάνθου, η οποία την οδήγησε σε σωματική υπερκόπωση και την εμπόδισε να πραγματοποιήσει τον στόχο της, δηλαδή να γίνει πρωταθλήτρια. Σίγουρα η αντιμετώπιση ενός προβλήματος είναι μια χρονοβόρα διαδικασία που απαιτεί πολλή υπομονή, επιμονή και προσπάθεια. Η επίλυση των προβλημάτων, που παρουσιάζονται, είναι απαραίτητη για τη συνέχιση της ζωής μας. Για να βρεθεί η σωστή λύση, πρέπει να σκεφτούμε αυτό που μας προβληματίζει και να το ξεπεράσουμε. Με αυτόν τον τρόπο όλα τα προβλήματά μας θα ξεκαθαριστούν και θα σταματήσουν να μας απασχολούν πια. Μία άλλη πιθανή λύση είναι η εγκατάλειψη. Όμως, σε αυτή την περίπτωση δε θα έχουμε προσπαθήσει πραγματικά και δε θα γνωρίζουμε τις πιθανές ικανότητες και δυνατότητές μας, να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες μας. Σε κάθε πρόβλημα υπάρχει λύση και ο μόνος τρόπος να το αντιμετωπίσουμε είναι να μην το εγκαταλείψουμε, αλλά να προσπαθήσουμε να το λύσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

- ✚ σελ. 153-155/ «Οι σχέσεις, αγάπη μου, πρέπει να στηρίζονται στην ειλικρίνεια... Γιατί βιάζεστε όλα σας τόσο πολύ να μεγαλώσετε;»

Αναμφίβολα, η αλήθεια και το ψέμα αποτελούν δύο από τη σημαντικότερα θέματα που επηρεάζουν τη ζωή ενός ανθρώπου. Η αλήθεια είναι απαραίτητη σε κάθε είδους σχέση, διότι καθορίζει τη συνέχισή της. Η έλλειψη της αλήθειας μπορεί να προκαλέσει βαθιές πληγές, που δύσκολα επουλώνονται, καθώς και οι σχέσεις που χαρακτηρίζονται από αυτή δεν είναι ειλικρινείς και δεν έχουν εμπιστοσύνη. Πολλές φορές η αλήθεια είναι σκληρή και πονάει, αλλά είναι απαραίτητη για την ύπαρξη της ελευθερίας σε μια σχέση. Από την άλλη πλευρά, το ψέμα, μπορεί να φέρει μαζί του δυσάρεστες επιπτώσεις και είναι ένας μακρύς και δύσκολος δρόμος, καθώς το ένα ψέμα φέρνει το άλλο και μπορεί να σε κρατήσει για πάντα αιχμάλωτό του. Εάν μια σχέση στηρίζεται στο ψέμα, τότε δεν είναι αληθινή και ουσιαστική και δεν έχει εμπιστοσύνη. Τα ψέματα μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά μια φιλία και ωθούν στην καταστροφή της. Ακόμη, δημιουργούν ενοχές και τύψεις. Γι' αυτό, χρειάζεται να είμαστε ειλικρινείς με τους συγγενείς και φίλους μας, να λέμε πάντοτε την αλήθεια και να διατηρούμε υγιείς και πραγματικές σχέσεις.

2. Στο βιβλίο αυτό «γνώρισες» τον Μάνθο κι άλλα πρόσωπα που έπαιξαν ουσιαστικό ρόλο στην εξέλιξη της ιστορίας. Επιλέγεις όποιο πρόσωπο θέλεις και γράφεις το ημερολόγιό του με αφορμή κάποια σκηνή που σου έκανε εντύπωση.

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Η σημερινή ημέρα ήταν διαφορετική από όλες τις άλλες. Όταν μπήκα στο σπίτι, γυρίζοντας από το σχολείο, αντίκρισα τη μητέρα μου και φαινόταν σκεπτική. Αμέσως κατάλαβα ότι κάτι είχε συμβεί.

Έπειτα, μου ανακοίνωσε ότι θα έπρεπε να μετακομίσουμε για λίγο καιρό, καθώς αντιμετωπίζουμε πολλά προβλήματα και επειδή βρήκε καινούρια δουλειά.

Ένιωσα να χάνω τη γη κάτω από τα πόδια μου... Δεν έχουμε μετακομίσει ποτέ ξανά. Ωστόσο, η μητέρα μιλούσε σαν να ήταν απόλυτα φυσιολογικό. Μου εξήγησε ότι θα έπρεπε να αλλάξω σχολείο, πόλη και σπίτι. Αμέσως της απάντησα ότι δεν υπήρχε περίπτωση να έρθω μαζί τους. Θα μπορούσα να μείνω με τη γιαγιά. Με διαβεβαιώνει ότι δε γίνεται. Δεν υποχωρώ εύκολα. Δε θέλω να μετακομίσω και δεν είμαι προετοιμασμένος για κάτι τέτοιο. Δηλαδή, πρέπει να εγκαταλείψω το σχολείο μου, να αποχωριστώ τους φίλους μου και το σπίτι μου; Να αλλάξω τρόπο ζωής και συνήθειες; Πώς θα προσαρμοστώ στα νέα δεδομένα της ζωής μου; Φοβάμαι, μήπως τα χάσω όλα... ακόμα και τον ίδιο μου τον εαυτό...

Κωνσταντίνα Αντωνοπούλου, Β2 Γυμνασίου

